

B. A. 3rd Semester (General) Examination, 2021

Subject : Sanskrit

Paper : GE-3/CC-1C

Time : 3 Hours

Full Marks : 60

The figures in the margin indicate full marks. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केषांश्चित् षण्णां प्रश्नाणाम् उत्तरं प्रदेयम्। तेषु केषांश्चित् द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरम् अवश्यामेव संस्कृतभाषया लेख्यम्। 5×6=30

(निम्नलिखित प्रश्नानुक्रमेण मध्ये येषांश्चित् षण्णाम् प्रश्नानां उत्तरं दत्तं भवेत्। तेषु मध्ये येषांश्चित् द्वयोः प्रश्नानां उत्तरं अवश्यामेव संस्कृत भाषया लिखितं भवेत्।)

- a) अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य नामकरणस्य तात्पर्यं लिखतु।
(अभिज्ञानशकुन्तलनाटकेण नामकरणेण तात्पर्यं लेखतु।)
- b) “जन्म यस्य पुरोवर्षेण युक्तरूपमिदं तव”—अत्र वक्तुः वक्तव्यं सप्रसङ्गं व्याख्यातम्।
(“जन्म यस्य पुरोवर्षेण युक्तरूपमिदं तव”—एतन्ने वक्तार वक्तव्यं सप्रसङ्गं व्याख्या करो।)
- c) “न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात्”—इति कः कदा उक्तवान्?
(“न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात्”—एतं उक्तिं के कथंन करेच्छिलेन?)
- d) “आपरितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्”—इत्यस्य व्याख्या क्रियताम्।
(व्याख्या करो—“आपरितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्”।)
- e) “शमप्रधानेषु तपोधनेषु गृहं हि दाहात्कमस्ति तेजः”—इत्यस्य व्याख्या क्रियताम्।
(व्याख्या करो—“शमप्रधानेषु तपोधनेषु गृहं हि दाहात्कमस्ति तेजः”।)
- f) “अर्थो हि कन्या परकीय एव”—अत्र वक्तुः आशयः कः?
(“अर्थो हि कन्या परकीय एव”—एतं उक्तिं वक्तुः किं बलते चेषेच्छेन?)
- g) “मुद्राराक्षसम्” इति विषये टीका लेख्या।
(टीका लेखतु—“मुद्राराक्षसम्”।)
- h) “वेणीसंहारम्” इति विषये टीका लेख्या।
(टीका लेखतु—“वेणीसंहारम्”।)

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्याचित् प्रश्नत्रितयस्य उत्तरं प्रदेयम्।
(निम्नलिखित प्रश्नগুলির মধ্যে যেকোন তিনটি প্রশ্নের উত্তর দিতে হবে।)
- a) हंसपदिका का? अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य पद्यमाङ्के वर्णितायाः हंसपदिकायाः गीतस्य तात्पर्यात् निरूपयत।
(हंसपदिका के? 'अभिज्ञानशकुन्तल' नाटकेर पद्यमाङ्के वर्णित हंसपदिकार गीतेर तात्पर्यात् निरूपण करो।)
- b) दूषाङ्गः कः? अभिज्ञानशकुन्तलनाटके उपस्थापितस्य दूषाङ्गचरितस्य वर्णना क्रियताम्।
(दूषाङ्ग के? अभिज्ञानशकुन्तलनाटके उपस्थापित दूषाङ्गचरितस्य वर्णना करो।)
- c) शकुन्तलायाः पतिगृहगमनस्य दृश्यम् अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य कुत्र वर्णितम्? तस्याः पतिगृहगमनस्य दृश्यं स्वभाषया आलोच्यताम्।
(शकुन्तलार पतिगृहे गमनेर दृश्य अभिज्ञानशकुन्तल नाटकेर कोथाय वर्णित आछे? तार पतिगृह गमनेर दृश्य निजेर भाषाय आलोचना करो।)
- d) महाकविना भासेन कति दृश्याकाव्यानि रचितानि? तेषां नामानि उल्लिख्य संक्षेपेण कयोश्चित् द्वयोः दृश्याकाव्ययोः वर्णना क्रियताम्।
(महाकवि भास विरचित दृश्याकाव्य कयटि? दृश्याकाव्यगुलिर नाम उल्लेख करे येकोन दुटि दृश्याकाव्येर संक्षिप्त वर्णना दाओ।)
- e) संस्कृतदृश्याकाव्यजगति श्रीहर्षस्य अबदानम् आलोच्यताम्।
(संस्कृत दृश्याकाव्येर जगते श्रीहर्षेर अबदान आलोचना करो।)
-